

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XI. 4. 126 (1333). ВІСІРОК, 22. ЖОВТНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, OCTOBER 22, 1929.

No. 126 (1333). VOL. XI.

ДЕМОНСТРАЦІЯ СВОБОДИ СЛОВА В ТОРОНТО РОЗБИТА.

ВІСІМ АРЕШТОВАНИХ. — МЕКБРАЙД І ДРЕПЕР ПОШИРЮЮТЬ СВОЮ ЗАБОРОНУ ШЕ ДАЛЬШЕ.

ТОРОНТО, 14-го жовтня. Що торонтонський фашистський мейор, поліційна комісія й міська влада розуміють під теперішнім страшним атаком на робітничий рух, було ясно відомо в Квінс парку в суботу 12 жовтня.

Демонстрація проти поліційної заборони свободи слова, скликана торонтонською конференцією свободи слова, яка репрезентує понад 40 робітничих організацій Торонта — трейд-юні А.Ф.П., В.К.П., робітничі брати, культурні й спортивні товариства, всі відтинки політичної думки — була так само немилосердно розбита Дреперовими розбашаками, як і всяка попередня демонстрація. МекБрайдова погроза й обіцянка на мітинг міських контролорів, коли йому не вдалося провести акцію на "залегалізування" "незалегалізованого" едикту, що лише комуністи будуть розбиті його вірними розбашаками, — суботніша брутальність показала, що не лише Комуністична Партия, але й цілий робітничий рух є атакований торонтонським фашизмом.

Мала зміна в формулі — фашизм той самий!

Далі оперуючи під прикриттям "незалегалізованого" едикту, хоч суддя Рен "в міській контролорів проголосили його зовсім легальним, Дрепер сповідає тепер, що всі робітничі мітинги будуть немилосердно розбиті, бо він знає, що промовці будуть висказувати бунт, очернювати й напевно викличуть розрухи й безпорядки.

Як Наполеон або Олександр з давніх часів, шеф поліції генерал Дрепер викликає усіх, що мав до розпорядженості, поліція — в уніформах, на конях, в цивільних убранні й перебраних, багато навів вінних і дав їм інструкції ужити всіх способів у спинованні промовців або демонстрації. Вони були розташовані у вій-

сковій формації в Квінс парку й дожидали нього. Нерозривні кордони поліції оточили банд-стенд, парк і всі входи. Від першої години весь рух був спрямований на другі вулиці. Поліція й детективи чуйно старалися спинити кожного від входу до парку.

1,500 робітників прориваються через поліційні кордони.

В третій годині около 1,500 робітників в успілі дісталися близько до банд-стенду, й помітно поліції пішли, на конях і моторизованих, рішучо виявили свою ворожість до фашистської поліційної терору, відмовляючись вийти звідти. Тисяч не допущено увійти до парку, при входах була поліція, яка відкрито брутально й в насильством старалася виконати команду Дрепера, що кожен робітник не має ступити ногою в парк.

Джек МекДоналд, один з промовців, і Джим Гид, голова, прийшли до банд-стенду в третій годині, однак їх негайно схоплено й по грубій силі викличено з парку. МекДоналд достойно агітував юрбу, вириваючись від поліції кілька разів і промовляючи по парку миттєво в той час, коли поліція була й розташана оточуючих робітників, які одушевлено отхисували МекДоналда, коли він питував фашистський поліційний терор та закликав робітників до боротьби за свободу слова. Підчас демонстрації фашистська поліція арештувала в їхніх рядах. Ними є: Чарльз Сміт, Дейвід Вокер, Р. Е. Чоус, Фред Ровз, Відор Грушовад, Едді Годубини, Мері Годубини й Анна М'Лейноук. Вони ставилися в суд в понеділок рано з росправа проти них відбудеться наступного тижня. Всіх обвинувачується в безладному поведінні.

Конференція свободи слова знову збереться в четвер і дуже можливо відбуде другу демонстрацію.

СТРАШНЕ БЕЗРОБІТТЯ СЕРЕД КАНАДІЙСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

В сінтарських шапах в Монреалі, де працює около 5,000 робітників, є лише 18 робочих днів у місяці.

ОТТАВА, 19 жовтня. — Серед залізничних робітників у Канаді існує тепер страшенне безробіття, лише Дж. А. П. Гейдон, кореспондент газети "Лейбор" офіційного органу залізничних юні. Як безпосередню причину цього він подає частиний неврожай і застосування неприпустимого перерозподілу робочих днів.

Великі сінтарські шапи в Монреалі, в яких працює около 5,500 робітників, є дуже діджені й цього місяця ці робітники будуть мати лише 18 робочих днів, каже Гейдон.

Тимчасово заведено 5-денний робочий тиждень і в додатку до цього ціла шапа буде закрита на п'ять днів.

Около 1,950 тамашних робітників рішили якийсь час тому завести тимчасово 4-денний тиждень, однак тепер оповіщено, що робітничий також будуть відложіти. На сінтарських лініях також відкладають робітників і багато з них є тепер без праці, каже кореспондент.

Зменшення фрейту стало такою великою, що свичмени на торонтонській та інших в'ярдах є тепер без праці, явище нечуване від років.

ЕССЕН, Німеччина, 18 жовтня. — На конференції профсоюзів металістів рішено розпочати кампанію за заведення 5-денного тижня праці у всіх промислових країнах Європи.

Китайська армія бунтується проти Чан Кай-Ші

15,000 КИТАЙСЬКОГО ВІЙСЬКА ЗБУНТУВАЛОСЯ В ВУГУ, П'ЯТЬ МІЛЬ ВІД СТОЛИЦІ НАНКІНУ.

ЛОНДОН, 18 жовтня. — Деспеша каже, що збунтувалося військо підпалою місто, коли втанські купці відмовилися виплатити 100,000 доларів в додатку до 60,000 доларів, які вони вже виплатили.

З вірородоїних жерел повідомляють, що причиною бунту в Вугу було те, що націоналістичний уряд хотів роззброїти військо Фен Чен-Ву, голови ганквейського уряду. Нанкінський уряд усунув унора Фен Чен-Ву, бо не вірить в його лояльність.

Вугу лежить п'ять миль від Нанкіну й ганквейський уряд викидає моторними троками додаткове військо проти збунтованої армії.

Деспеша каже, що збунтувалося військо підпалою місто, коли втанські купці відмовилися виплатити 100,000 доларів в додатку до 60,000 доларів, які вони вже виплатили.

З вірородоїних жерел повідомляють, що причиною бунту в Вугу було те, що націоналістичний уряд хотів роззброїти військо Фен Чен-Ву, голови ганквейського уряду. Нанкінський уряд усунув унора Фен Чен-Ву, бо не вірить в його лояльність.

Вугу лежить п'ять миль від Нанкіну й ганквейський уряд викидає моторними троками додаткове військо проти збунтованої армії.

КИТАЙ НАПЕРЕДІ НОВОЇ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ХВИЛІ.

МОСКВА, 18-го жовтня. Радянський Союз "відповідає подвійним ударом" за кожний удар китайців у теперішнім конфлікті в Манчжурії, — заявив сьогодні Клим Ворошилов, народний комісар військово-вих справ, на конференції комуністичної молоді.

"Ми не є вегетаріанцями", сказав Ворошилов. "За кожний удар китайців ми відповімо подвійним ударом". Він змалював положення в Китаї й заявив, що та країна є напередодні нової революційної хвилі.

11 РОБІТНИКІВ УБИТИХ ПІД ЧАС ЕКСПЛЮЗІЇ.

БІЛЬБАО, Еспанія, 18 жовтня. Підчас експлюзії кітла, що наступила сьогодні в місцевій відпаларні, 11 робітників було убитих і около 20 пошкоджених, деякі з них серйозно. Уважалося, що причиною експлюзії було те, що до розпаленого металу дійшла вода. Вибух наступив зі страшною силою.

УБИВЦІ СТРАЙКЕРІВ ЗВІЛЬНЕНІ ВІД КАРІ.

МЕРІОН, Норт Каролайна, 12 жовтня. Шериф Едкінс і всімох депюти, що були обвинувачені в убивстві страйкерів коло фабрики Меріон Мануфакчерінг-Ко, звільнено від всієї вини й кари. Всімох інших, які призналися, що стріляли до страйкерів, будуть судити за убивство другого степі.

В місцевій шпиталі помер ше один робітник, поранений поліцією коло фабрики 2 жовтня. Є ним 52-літній страйкер Т. Л. Карвер. Таким чином число убитих страйкерів у Меріоні дійшло до 6.

ПОЛІЦІЯ В БЕРЛІНІ ЗАБОРОНИЛА ДЕМОНСТРАЦІЇ.

БЕРЛІН, 18 жовтня. — Поліція заборонила сьогодні публичні демонстрації фашистів і комуністів, пажювані на неділю. Як причину своєї заборони вона подає те, що може прийти до кровопролиття, коли дві групи демонстрантів стрінуть підчас своїх походів вулицями міста.

МІТНИ УРЯДОВЦІ БУДУТЬ ЦЕНЗУРАМИ.

ВАШИНГТОН, 12 жовтня. 48 голосами проти 33 сенат ріши затримати в митних законопроекті точку про цензурування митними інспекторами всіх книжок та інших друків, що прирждять з-за кордону й виявляють "неприличні та зрадничі тенденції". Це значить, що митні інспектори будуть мати повне право не допускати революційної літератури до Зауєчних Держав.

"Граф Цепелін" повернув до Фрідріхстафену після успішної подорожі понад Балканом.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ ЗА ПРАВЛІННЯ ЛЕЙБОРИТІВ СТАЛО ЗРОСТАЄ.

За один тиждень число безробітних у Великій Британії зросло на 25,000. — Лейборитські послы проти Томаса.

ЛОНДОН, 16 жовтня. — Постійний зріст числа британських безробітних, яких тепер є 1,207,200 — збільшення на 25,000 за один тиждень — не ворожить добра лейборитському урядові.

В політичних кругах вважають, що недавня місія Томаса до Канади не увінчалася успіхом, і якщо Томас не пропонує певного конкретного плану, щоб зменшити безробіття, опозиція поставить шасок з висловом нагани для уряду ще перед роздумом.

Лейборитські послы є особливо невдоволені з невідання Томаса, а також з його пове-

дення. В партії праці штовхалися дефінітивна фракція проти Томаса. Один посол заявив, що як він хотів побачити Томаса, щоб обговорити з ним розумніша положення 2,000 своїх виборців, яких викличено з роботи його "чисто" повідомлено, що з його побачення з міністром не буде ніякої користі!

Цей посол є тепер так обурений, що натискає на незалежну партію праці, щоб взяти цю справу на обговорення.

Інші послы також нарікають на подібне трактування й підтримують заву А. Дж. Кукка, що кількох міністрів кабінету хорують на зародумість.

АЕРОПЛЯН "КРАЇНА РАД" ВІДЛЕТІВ ДО САН ФРАНЦІСКО.

СІЯТЛ, Вашингтон, 18 жовтня. Радянський аероплян "Країна Рад" відлетів з морської авіаційної бази Сент-Політ о год. 9.25 сьогодні рано до Оукленду, коло Сан Франциско, в своїй подорожі з Москви до Нью-Йорку.

ПОРТЛЕНД, Орегон, 19-го жовтня. Радянський аероплян "Країна Рад" повернувся до Ванкуверу, в сестрі Вашингтон, натрапивши на дуже погану погоду на південній від Портленду.

ПІРСОН ФІЛД, Ванкувер, Вашингтон, 19 жовтня. Радянський аероплян "Країна Рад", що є вдорозі з Москви до Нью-Йорку, відлетів сьогодні в год. 9.44 рано з місцевого військового летючого поля до Сан Франциско. Він був примушений спуститися низько вночі, бо неможливо було летіти з Сітла, бо заткалася рурка, що пію їде газом.

15 ТИСЯЧ ВУГЛЕКОПІВ У БЕЛЬГІЇ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 17 жовтня. Двадцять компаній, в яких працює 10,000 робітників, зістали спинені страйком 3,000 ройнерів в окрузі Моне, яких піддаються до північних плати. Якщо страйк не буде негайно подогоджений, Бельгія запрокує серйозна недоволена аугіля.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 18 жовтня. П'ять тисяч вуглекопів в окрузі Делз вийшли сьогодні в страйк і спинили до своїх товаришів у Моне, де 20 компаній, в яких працює 10,000 робітників, зістали закриті в намагаючись до північних плати. Маниери домаганні 5 і 10 проц. північки, а отримали лише 3 і 5 проц.

В той час, коли 15,000 майнерів є на страйку, Бельгія має в запасі менше як 300,000 тонн вугілля.

ФАШИСТИ РОЗСТРІЛЯЛИ СЛОВІНЦЯ ГОРТАНА.

ПОЛЯ, Італія, 17 жовтня. Фашистська міліція розстріляла сьогодні Владана Гортана з задуму на "осторогу", що алектована провінція Істрія буде атакована. Чотири товариші Гортана розпочали відсиджувати 30-літню в'язницю.

Всіх п'ятох засудив учора спеціальний трибунал за те, що вони мали стріляти на партію Фашистська міліція розстріляла сьогодні Владана Гортана з задуму на "осторогу", що алектована провінція Істрія буде атакована. Чотири товариші Гортана розпочали відсиджувати 30-літню в'язницю.

Всіх п'ятох засудив учора спеціальний трибунал за те, що вони мали стріляти на партію Фашистська міліція розстріляла сьогодні Владана Гортана з задуму на "осторогу", що алектована провінція Істрія буде атакована. Чотири товариші Гортана розпочали відсиджувати 30-літню в'язницю.

В той час, коли 15,000 майнерів є на страйку, Бельгія має в запасі менше як 300,000 тонн вугілля.

БЕЗРОБІТНИЙ ХОТІВ ПОКІНЧИТИ З СОБОЮ.

Френк Бейлі, 23-літній робітник, який прибув недавно зі Скотландії, пробував поповнити самогубство у Вінніпегу, випивши отруу. Він хотів покінчити з собою, бо ніде не міг знайти праці. Його знайдено майже мертвим на вулиці між Александер а Пасифік свєю з напіврозпороженою фляшкою в затисненій руці. Його забрано, до одної хати й на парку миттєво привернено до прижиттєвості. Він розказав про свою нещодлю й знову втратив притомність, після чого його відставлено до шпиталю, де ще одна жертва канадійського "добробуту" й капіталістичного ладу взагалі.

ЮНІІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ ПОГЛОХЛИ.

(Як ми ходили по київських митарствах за допомогою страйкерів і як нас там приймали.)

В Гемптоні є Лейбор Темпа де сходяться всі юніі Американської Федерації Праці. Я їм приятель, з уповноваженням від Страйкового Допомогового Комітету пішли минулого тижня просити їх, щоб допомогли страйкерам. Я думав, що та не буде нам місця. Ми постукали до них у двері і попросили слова, щоб висити їм наше подожження. Але вони нам сказали, що всі про нас знають. Вони прочитали про нас в таких капіталістичних брехливих газетах, як "Spectator" і "Herald". Вони все знають, бо вони чули, що говорив ситі мейор Бортон. Цей компанійний ладік сказав, що страйку нема, бо компанія видала таку заяву й що компанія права. Вони чули все, що бося сказали, вони цим вдоволені й більше нічого знати не хочуть.

Ми стукали у всі їхні двері всіди нас не прийняв. Але ми мусимо дати признання звичайним робітникам. Майже на кожному мітингу, на яких нас відкидали, виринала повяла дискусія, поки нам відмовили, яка свідчила, що звичайне членство винувати не можна. Це урядові гнилі. Це фейкерські лейбористські лідери, такі тини, як Сем Лоренс, який кожного часу готовий зидувати порох з трети "Нейшінал Стіл Кар Ко.", винні. П'ять юній погодилися дати нам допомогу. Ми просили також допомоги в трейде енд лейбор канвасі в Гемптоні, але він нам відмовив. Сем Лоренс встав і виголосив промову проти страйку, і всім делегатам наказано, щоб вони сказали всім юніям, щоб ті не дали допомоги страйкерам. І від того мітингу трейде енд лейбор канвасилу нам всіди відмовило.

вали допомоги. Як ми смеємо їх просити про допомогу? Вони не зацікавлені в організуванні неорганізованих робітників — це тільки комуністи так роблять — зрештою вони проти страйкерів, ми повинні піти на арбитрацію й т. ін.

Ми виграємо наш страйк! Але ми не журимося урядовцями Американської Федерації Праці, або їм подібними лейбористськими фейкерами. Ми є на страйку від 4. вересня від того часу ми отримували поважну моральну й матеріальну підтримку та захоування від боєвих робітників та від двого крила робітничого руху. Ми маємо дефінітивну інформацію про слабу позицію компанії, але не на це ми покладаємося. Навіть хоч та компанія втратила сотки тисяч доларів від коли ми на страйку, хоч її замовлення затримуються і вона примушена буде шось почати дуже швидко, бо вона майже нічого не виробляє скебами, які у неї працюють, однак це не те, чим ми розраховуємо виграти страйк. Ми покладаємося на боєвий дух страйкерів і цей наш боєвий дух міцний далі. Факт, що робітники відгукуються своєю допомогою, що вони нам допомагають — дає нам моральне захоування до дальшої боротьби.

Ми покладаємося на боєвих робітників двого крила робітничого руху, щоб показати компанії, щоб показати юніям А.Ф.П. босям, пресі й лейбористським фейкерам, що ми не самі в цій боротьбі, що нас підтримують сотки тисяч робітників Канади. На дальшу моральну й матеріальну допомогу цих робітників ми покладаємося.

Гемптонський Страйкер.

ЧОГО НАМ СТРАШНО?

"Того, що не поклякні провідники зраджують свій парід, підлизуючись за марий грині своїм хлібodawцям, продаючи народні права на рідну школу за посьольську плату, за вигідне безтурботне життя для себе. Того нам страшно, що вони не дають народові обєднати свої сили, трояючи одних на других, аби ті, що роздаровують мандати звали нас у парламенті торбарями. Науки української мови не заводять і це правительството. Виходить, що

"Хліборобська Правда" нас дуриє і обманює. Це вже знаємо. І те знаємо, що заповідний закон про національну меншости скріпить нашу неволю. А депутати все брешуть і ведуть нас в неволю."

Так пише в "Рідному Краю" д-р Когут про свого супротивника Кракалію. Кракалія згивує називає у "Хліборобській Правді" Когута злодієм і обманцем, а це все діється тоді, коли український народ в Румунії запрягають в нові ярма

ДО РОБІТНИКІВ КАНАДИ!

(СПЕЦІАЛЬНА ВИДОЗВА.)

Нині шестий тиждень нашої боротьби. Ми, страйкері "Нейшінал Стіл Кар Ко." в Гемптоні далі боремося. Декого з нас, страйкерів, викинено з наших помешкань з жінками й дітьми за незаплатення ренти. Деякі наші діти не мають одежі, щоб загрітися в цей холодний час, деякі з нас з великими родинами голодуємо, бо тієї допомоги, що ми їй дістаємо, не вистарчає навіть на хліб. Наші помешкання зимні; в наших мисниках порожньо, як і порожні наші кишені. Наші очі звернені до передових робітників Канади за допомогою! Наша тяжка боротьба є проти знизки платні, якої не вистарчає на прожиток, проти невинних умовин праці, проти залізної п'яти босів.

Шість тижнів тому ми вийшли на страйк, бо компанія хотіла знизити на половину й так нуждену нашу заробітну платню. За ту платню, яку вона хотіла нам платити, ми не могли прожити по людськи. Нашим обовязком було зглядом робітничої класи, зглядом наших жінок і дітей, якимми мусимо давати утримання, боритися проти такого обниження уровня нашого життя.

В тягу цього страйку ми багато навчилися! Ми бачили, як поліція охоронє скебів, ми бачили, як суди "справедливості" засудили вісімнадцять наших товарищів на основі сфабрикованих проти них оскаржень.

Ми бачили, як мейор і міські радні відмовили нам "тег-дей", щоб ми не мали защо купити своїм дітям поживи, дозволяючи одночасно на "тег-дей" для заосмітрення котів і собак. Ми бачили, як газети друкували проти нас, страйкерів, різні брехні й відмовились вмістити наші заяви про нашу платню й положення.

Робітники Канади, допоможіть нам в нашій боротьбі! Покажіть нам, що ви з нами! Дайте нам свою допомогу в формі поживи й грошей!

Страйкер.

Адреса нашого комітету:

RELIEF COMMITTEE
R. M. Shelley, secretary

927 Barton St. E.

Hamilton, Ont.

КВІТИ ВЕЛИКОЇ ЛЮБОВИ РОБІТНИКІВ ДО ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

(Подаємо за радянською пресою про те, як харківське робітничтво вітало повертавшу з маневрів Червону армію.)

Червону армію люблять і люблять сильно. Важко передати всі подробиці тої урочистої і радісної зустрічі, яку в неділю влаштували на честь повернення червоноармійських частин з маневрів харківські пролетарі.

Ще з 1-ої години дня вулиці столиці були заповнені народом. І так від самого майдану Тельсєва і аж до гіпнодрому, куди приходили частини червоноармійців і ТСО-Авіаємської дивізії на параді.

Вулиці міста, невеличкі, переповнені, не говорючи вже про майдані, явили з себе величезні букети різноманітних квітів. Іх доводилося тримати вгорі в руках, бо іншакє квіти зсипувались б, іх роздавали б, знімали б, вони втрачали б свою святість і красу.

Не було таких демонстрацій додє в Харкові. Не бачила столиця такої сили людей, ніколи не було квітів такої сили та краси.

Величезні будинки були обкладені в різкокольоровими лямпами, не червоними прапорами, як завжди підчас демонстрацій. Вони мали красивий вигляд, іх уквітлювали живі люди, що сиділи всіди, де могла було триматися хоча б одією рукою. На балконах будинків корзини з квітами та величезні букети. І все це вліталось в єдиний великий букет усього міста. Тепла і сонячний день робили цю урочистість ще святковою, здавалось, що це якийсь велике весільне свято, свято великих радощів.

Чekali. З гіпнодрому мали іти частини. Нетерплячо виглядали і тралювалось, що величезний військовий загін, який вставав десь від своєї частини, приймали за цілий полк. Розгублювались і червоноармійці, іх засипали квітами, вони ледве пробирались крізь справжні стіни величезних натовпів, щоб не спізнитися на параді.

Діти, жінки, навіть досить

літні, навіть з далеких околиць, були тут, серед усіх, були з прапорами, організовано, по шість у кожній шерезі, також з квітами та з іншими подарунками для червоних бойців.

Ти мені обовязково покажи командира. Я хочу йому подарувати цей прекрасний букет.

Чekali довго. На гіпнодромі теж довелось чекати. Окремі частини спізналися на параді, затримались десь далеко за Харковом, на маневрах. Коли прибули всі, почалась парада. Командував комдив 23-ої дивізії тов. Лукін. Приймали її члени уряду, члени Ради Української Військової Округи. Коли парада скінчилась, частини вишкувались і

врочистим маршем в батальйонних кольонах рушили вулицею Держинської потім Раднадкомівською, вулицею Карла Лібкнехта, до майдану ВУЦВКУ, де з трибуни іх вітали представники партійних, професійних, радянських та інших організацій.

Ледве показалися бойові кольони червоноармійців та учасників маневрів одягнених у цивільну одіж, як з рук багаторотисного натовпу полетіли підготовлені квіти. Армію було засипано цими квітами.

Зустріч була врочиста. Так тільки зустрічають пролетарі своїх бойців, запевнюючи, що резерв завжди готовий до оборони, завжди готовий бути в кольонах червоноармійців.

ПІД РУМУНСЬКИМ ЧОБОТОМ.

НОВИЙ НАСТУП НА УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ.

Півофіційна газета "Дрепатеа" в окремій статті вказує на колонізацію областей заселених національними меншцями як на найпекучіше завдання держави в теперішнім часі.

"Рациональна організація колонізації, говориться там, це проблема великої господарської далекосяжності, бо в інтересі держави лежить використати державні землі і заселити, що залишилися чи вивласнено. Національне здійснення насаджування румунів в областях над українською, угорською і болгарською границями таке ясне, що не треба нам більше розводитися. Для цієї цілі приготувались відповідний закон, до здійснення котрого приступить правительството негайно."

Ось нова благодать для українського населення Буковини і Бесарабії.

"БЮТЬ І ПЛАКАТИ НЕ ДАЮТЬ".

Цілком збланираний український параніст Кость Кракалія, аби замилити це на якийсь час виборним очі, повів депутачю до президента міністрів Ману пожалуватися, що влада всупереч обіцянкам не дала українцям української школи. Звіт про цю депутачю подав румунський орган "Курентул" п. з. "Нова офензива українців". На це відповів йому черновецький "Фюрберте":

"Коли це читаєш, думаєш, що ходить тут про нову побіджаючи раз-раз у країні, коли в дієности ходить о домагання найпримитивніших прав народу, імено о право на народну школу. На цим прикладі можна зміряти

до якого степені лайдацької брехні і очернювання дійшов цей орган. Українська приповідка каже: "бють і плакати не дають". Вона має найкраще примінення до самих українців. Ім рабують школи, а не задоволення іхне їзза цього денуціують як зраду держави. Ім рабують іх основу національно-культурного життя, а депутачю, яка має пригладити міністр. президентові про це, означається як офензиву українців. Чи може бути гірша політична безличність?"

УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ОСТАЄ ЗНОВА БЕЗ СВОЄЇ ШКОЛИ.

Під таким заголовком пишє черновецький "Час": "Почався шкільний рік, новий утрачений рік для нашої дівчорі. І нове правління не пішло даліше поза обіцянки. Новий доказ, що ми не смеємо покладаати надії на обіцянки чужонаціональних партій. Та коли ми йдемо сьогодні за одною румунською партією, а завтра за другою, а всі переконалися, що нас вистарчає годувати обіцянками, то не дивуймося, коли ми не можемо нічого добитися. Це заплата за те, що ми дотепер своїми голосами вибирали всяких поспіак. Не маємо ми національної гідности і вибираємо своїми голосами ворогів, то тоді не дивуймося, коли нам плюють у лице..."

"Час" попав в злишний тон самобичованія тоді, коли діла в Женеві от хоч би виступ Залозецького цілком що іншого вказують.

Товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

ГРОМАДЯН В МАНДЖУРІ. ГРОМАДЯН В МАДЖУРІ

Що побачили чужоземні консули.

На поту народнього комісаріяту закордонних справ СРСР министерству закордонних справ Німеччини, яке взяло на себе обовязки захищати радянських громадян у Китаю, німецькі дипломати пробувєли обідити китайських катів. У своїй відказовій ноті народній комісаріят закордонних справ довів численними фактами, що німецькі консули в Манджурії "не добачили" багату того, що там діється, як китайські бандити катують і знущаються з радянських громадян.

Тепер маємо свіжі факти, що стверджують жалливе становище радянських громадян, що опинились під опкою німецьких консулів в лабєтах китайських катів-генералів.

Ось що телеграфують з японської столиці Токіо: кореспонденти 3-ох американських газет в супроводі американського віце-консула Ліленстрема віддали сумбейський концтраційний табір, в якому посадовлено радянських СДЖубовців китайсько-східної залізници.

Заява американського консула.

Ліленстром, між іншим, розповів: "В оглянутих бараках із зачисленими в'юніямими ми бачили 1,168 увязнених, серед них 69 жінок і дітей. Впадає в око, що серед дітей є немовлята. Увязнених розміщено в 20 будинках. В кожному будинку понад 100 осіб і в 2-ох будинках менших — по 50. На парак кожному увязненому дано 2 фути місця; всі вікна зачинені в'юніямими, двері всіх будинків замкнено, ключі у сторожа. Гарної страв не дають. Взагалі табір непристосований. Серед затриманих один лікар, з послат якого намагаються користати увязнені. Велічесь вражіння справи в нас пригноблений настрої заарештованих. Очевидно, ніхто з них не розраховував потрапити до тaborу. Вони й досі дивуються, чому їх не вислали до СРСР."

Нарешті і німецький дипломат "прозрів".

Німецький консул Штотбе теж віддав сумбейський табір. На розмові Штотбе сказав: "Мот вражіння однакові з вражіннями Ліленстрема. Поки умови в таборі попередні, гарної страв не дають, чердачу дозволяють рідко. До лікарні відвезено 17 хорих із тaborу."

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ ДЖЕКА ЛОНДОНА

ВОРОГ УСЬОМУ СВІТОВІ.

(Докінчення.)

Але це не можна було повенити випадковістю — загин сьмьох панцерників у Годсоні. Німеччина була певна, що це вчинили підводичовні і негайно оповістила віну. Через сім місяців піся визнання Глюковому. Німеччина повернула Злученим Державам Філіпінські та Гавайські острови.

Тим часом Еміль Глюк, злорадний чарівник і архізнаєвник, руйніщним вихорем усюди лігав. Він не полишав слідів. Він стирив іх за собою, працюючи за науковою метою. Звичайно робив він так: наймав кімнату, або будинок і ставив там потай свій апарат, якого, до речі, так вдосконалив і спростив, що забирав він дуже мало місця. Здійснювши свою мету, Глюк обережно вивозив апарата. Він збирався прожити довге життя, сповнене жалликих злочинів.

Епідемія стрілянин у ньюйорській поліції стала справою надзвичайною. Це була найжалливіша таємниця. Протягом якихось двох тижнів понад сто поліцаїв поранило себе у ногу своїми власними револьверами. Інспектор Джон не розгадав таємниці, але від нього по-

ходила ідея перехитрувати Глюка. Він запропонував подіям не носити револьверів, і потому більше не було випадкових пострілів.

На весні 1940 року, Глюк зруйнував морську корабельню на острові Мер. Із кімнати в Валєго, він послав свої електричні іскри через протоку Валєго до острова Мер. Спершу, бавлячись блискавками, він накерував іх на панцерник "Мерленд". Він стояв у дощі біля одного мінного арсеналу. На його падабі, на тимчасовій величезній платформі з дощок лежало понад сотні мінів. Ці міни призначалися для захисту Годден Гейт.

Одної з них досить було б зруйнувати з десятко панцерників, а там же іх було понад сотню. Катастрофа сталася жаллива, і вчинив її тільки Глюк. Він розважався, посядаючи блискавки вздовж берега острова Мер, висадив у повітря п'ять мінних суден, міну станцію і великий арсенал у західній частині острова. Повернувши знову на схід, він випадково зачинив самітні склади поодаль від берега, потім висадив у повітря три крейсери й панцерники: Орегон, Делєвер, Нью Гемшир та Флориду. Ця остання вкразь стояла в сухому доці, і цей чудовий док зруйновано геть.

Катастрофа була страшна, і країна здригнулась від жаху. Та це все було ніщо проти того, що трапилося далі. В осені цього-ж таки року, Еміль Глюк змів Атлантичне набережжє від Мейну до Флориди. Ніщо не врятувалось. Форти, міни склади, берегові фортеці, міни станції, арсенали, все це — димом пішло. Три місяці по тому він так само, світ здивувавши, зруйнував північний берєг Серед-

земного моря від Гібралтару до Греції. Зойн пішов по всіх країнах. У цьому руйнуванні відчувалась чиясь рука людська. Очевидно було, що руйнування чинить не окремо якась держава, бо лихо спіригло всі. Було ясно, що за цим усім стояла якась людина, що загрожувала цілому світові. Ніяка країна не почувала себе безпечною. Не було ніякого захисту проти цього невідомого й всепотужного ворога. Війна була не до чого; більше, вона якраз і спричинялась до небезпеки. Протягом року порохові заводи стали, салатів та матросів повідлукали з усіх фортець та військових суден. На спільній конференції в Гадзі навіть серіозно обмірковували справу всевітнього розброєння.

Ось тоді й улявився на весь світ секретний агент поліції Сайлєс Бенерман, заарештувавши Еміль Глюка. Спершу з Бенермана сміялися, але він добр зібрав усі факти і за кілька тижнів найскіптичніші люди переконалися, що усюмо винен Еміль Глюк. Проте Сайлєс Бенерман ніяк не міг зідувати собі, чому саме виникла в нього думка про звязок між Глюком та жорстокими злочинами. Правда, Бенерман, у секретних урядових справах був у Валєго саме тоді, коли стався вибух на острові Мер. Правда й те, що на вулицях Валєго йому вказували на Еміль Глюка, як на мідернацького дивака. Але тоді це не справило на нього аніякого вражіння. Уже згодом, перебуваючи свої вакації у Скелястних горах, він читавши перші повідомлення про катастрофи на Атлантичному узбережжі, враз подумав на Еміль Глюка. У нього промайнула думка, що між

Глюком та тими катастрофами є звязок. Це була тільки гіпотеза, але її було досить. Велика ти зародження гіпотези. Це акт підвидомої діяльности нашого мозку, річ незабгненна: так у голові Нютонівой блиснула думка про всевітнє тяжіння.

Решту було легко вияснити. Де був Глюк підчас катастроф на Атлантичному березі? Отакє питання повстало в Бенермановій голові. Власними розшуками він сам усе викрив. Незабаром він довів, що Глюк в осені 1940 р. іздив уздовж Атлантичного берега. Так само він довів, що Глюк був в Нью Йорку підчас епідемії стрілянини серед поліцаїв. Де-ж Глюк тепер? спитав себе Бенерман. І ніби у відповідь на це, прийшла звістка про вибух вздовж Середземно-морського узбережжя. Бенерман знав, що Глюк із мисльє тому поїхав до Європи. Бенерманові не треба було іхати туди самому. Телеграфом через секретних співробітників він стежив, як Глюк іздив уздовж берега Середземного моря, і разом з цим траплялися вибухи в фортецах та суднах. Бенерман довідався, що Глюк тепер пливе до Злучених Держав на пароплаві Плутоник Компанії Грін Стар.

Бенерманові все стало ясно, і, ждучи Глюка, він обміркував деталі. Йому помагав Джорд Бранн, що працював на бездротному телеграфі системі Вуда. Коли Плутоник підійшов до Сенді Гук, Бенерман вийав на урядовому судні, зійшов на Плутоник і заарештував Еміль Глюка. На судні Глюк в усюмо признався. Роблячи виказ, він отверто жалкував, що не встиг усюго зробити. Він говорив, що ніколи не узяв, щоб хтось міг викрити його; якби він перед-

бачав це, то працював би швидше і в тисячу разів більше зруйнував би. Його тайна померла разом із ним, хоч тепер відомо, що французкий уряд звертає до нього й пропонував мідярду франків за його винахід, проте він мав силу відмовитися і зтати секрет електричних іскор.

— Що? — відповів Глюк, — продати вам секрет, щоб ви поневеличили нещасне людство й знущалися з нього?!

І хоч військові департаменти всіх держав у своїх секретних лабораторіях провадили дослідження, та ім ані трохи не пошастало натрапити на слід цього винаходу. Еміль Глюка страчено 4. грудня 1941 року. На сорок шестому році умер один із найнещасніших всевітніх геніїв, людина з надзвичайним інтелектом, але замисль повернути його геній на добре, люди його спотворили й скалічили, і він став найдивовижнішим злочинцем.

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ДУШЕВНА СЛІПОТА.

(Написав професор Я. Замковський.)

Найвищий акт зору — це здатність усвідомлювати те, що ми бачимо, причому наслідок цього є наш викинок. Такий психічний душевний зір є не природженою здатністю, а наслідком звички, що її ступінь небуває, та вміння розбиратися у зорових враженнях. Новонароджені лише кілька ментів фіксують свічку, що горить в темній кімнаті; за 2-3 тижні вони дивляться на світло протягом кількох секунд і лише віком 5-6 тижнів дивляться довше на світло, що приваблює їх. Скільки вони ще не навчилися бачити, то неправильно проєкціюють речі і, бажаючи пізнати подумки свічки, хапаються за нижню частину осянкової, бо на сітківці ока речі дають зворотний образ і свічка здається новонародженому обернутою подумком донизу. У дітей, що підрастають, немає вірного уявлення про форму та положення речей і тому двохрічні діти, розглядаючи малюнки, часто тримають їх доторми ногами, а п'ятирічні, малюючи по пам'яті речі або літери, зображають їх у зворотному вигляді, себто так, як вони відбиваються на сітківці. Лише шляхом досвіду ми навчаємося бачити — це підтверджують спостереження над особами, що осліпли за молодих років, або від народження і кому зір було повернено операцією тоді, коли вони вже розумілися бачити.

Спочатку вони не впізнають звичайнісіньких речей хатнього вжитку, напр., склянки, ложки, виделки тощо. Коли ж їм дати ці речі в руки, вони їх називають правильно, бо вони й раніше були їм знайомі через дотик.

З раннього дитинства ми ступінь навчаємося розпізнавати речі, розрізняючи їх за оточують нас і нагромаджувати зорові враження, що нещодавно складаються в окреме сховище, яке міститься в політичних частках мозку. Звідти ми їх витягуємо в міру потреби. До душевного зору надходить також здатність утворювати мислено за допомогою нашого уявлення низку нових образів. Так, ми можемо, заплонивши очі, увітрити собі як завгодно знайомі нам речі, створювати нові образи, а також можемо мислено на-

дати слова, але коли примусити хорого обводити літери пальцями, то він їх правильно називає. Спостерігається також душевна сліпота на кольори, причому всупереч значній сліпоті на кольори, хорий, що не може назвати кольорів речі, правильно добирає до певного кольору всі відповідні тони. Відомі випадки природженої душевної сліпоти, коли дітям далеко легше зауважувати на пам'яті вірші за слухом, ніж самому прочитати їх з книги. Цікавий опис душевної сліпоти, що ступінь вражала одного хорого. До цього хорий мав на диво добру пам'ять і звернув увагу на ту обставину, що при кожному відвідуванні міста, де він народився і довго жив, вулиці і пам'ятники здавалися йому незнайомими, нелице він їх вперше бачив і лише ступінь він починав їх впізнавати. Далі він втратив здатність малювати і не пізнавав себе в зеркалі.

Експериментально душевну сліпоту викликають у тварин зруйнування певних ділянок мозку. Так, якщо викинути мозок виразити великий півкуль мозку не виявляють гострих розладів зору, але не примушують очей при подразненні останніх яскравим світлом і не втрачають, коли їм загрожує будь-якою реччю. Собака, що виразила зорові частини мозку, так само стала душевно сліпою. Спочатку вона лежить цілком байдужа до всього оточення і лише голод примушує її підходити. Рухи її повільні і вона не скакає. Коли кликати її, вона не може йти в одному певному напрямку, а йде криво й косо, потикаючись на речі і людей і не пізнаючи їх. Згодом вона стає рудуватою, криво розпізнає оточення, обминає перешкоди, менше натискається на речі, але намагається переставити на яскраве світло, не моргає при яскравому освітленні очей, байдужа ставиться до всього оточення, не боїться загрози палицею і не виявляє жаліних ознак, що вона усвідомлює те, що бачить. Оперувані голуби і спочатку сидять байдуже і не клячуть харчу. Згодом вони намагаються обминати перешкоди, але не беруть покладеного перед ними харчу і їдять тільки тоді, коли їм харч кладеуть в рот.

Душевна сліпота, відрізняється від звичайної, що є наслідком поразки світлосприймального, або світлоприводного апарату ока, тим, що за останньої зберігають здатність

ЧОМУ ВИ НЕ Є ЩЕ ЧЛЕНОМ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА?

Я ставлю це запитання до тих робітників і робітниць, які не є ще членами й членинями Робітничого Запомогового Товариства. Я стрічаюся з такими не раз, балакаю й вони годяться зі мною, що РЗТ добре. Вони самі мені оповідають, що власними очима бачили, як РЗТ допомагає своїм членам, як воно відвідує їх, коли вони хорі, як допомагає родині по смерті члена.

— Чому ж ви не стаєте його членами, коли годитеся й самі бачите, що воно добре?

— А я знаю? Може ще стану. — Так відповідає. Здивався я з такими, що лежали хорі в шпиталі і дуже жалували, що не стали членами, поки були здорові. Кажали, що як видужають, то тоді обов'язково стануть.

Чи стали — не знаю. Вірю, що деякі стали, бо я бачив, що вони про своє горе оповідали мені з сльозами на очах. Бо коли коло них була скрутна година, коли вони не мали ні брата, ні свата, щоб відвідав їх в шпиталі з поломаними ногами чи руками, то вони почувалися дуже самотніми. До других приходять знайомі, товариші, а до них ніхто, хіба отак побічний хтось при нагоді запитає.

Переглядаю й фінансовий звіт за останній квартал Голдового Заряду і бачу: \$7,556.70 виплачено допомоги хорим членам РЗТ за три місяці — за день, серпень і вересень. Виплачено \$1,100.00 посмертного.

Таку величезну суму допомоги дістали члени й членини наших організацій, ПОВЕРХ СІМ І П'ЯТ ТИСЯЧ ДОЛАРИВ ДОПОМОГИ. А разом з посмертним дістали \$8,656.70. Це за три місяці.

І коли я пригадую собі ті часи, як ми кожного концерту чи кожного зборів збирали для хорих наших членів, яка то біда була допомога, аж тяжко було її зібрати, як то тяжко було самому тому членові, якому ми збирали, дивитися, що отак на него колектують...

І зараз не один з робітників звертається до наших організацій за допомогою. І бачиш, що вона йому дуже потрібна, і коли запиташ — а чи належить ви, товаришу, до робітничої організації, то почуєте — ні. А запитаєте — чому? — то тільки плечима здвигне.

Отут то і жаля дивитися на робітника й злість бере: ЧОМУ РОБІТНИК ЗА ЗДОРОВ'ЛЯ САМ ПРО СЕБЕ НЕ ДБАЄ?

Бачив я вже й таких, що казали: "Коли я заслаблю, чи мене покалічить, то просити до вас не прийду". А як заслаб, то плавав самотній так само, як і кожний інший.

Не вірю я таким "геройським" вигуком чоловіка, який не переживав ще чорних годин і йому здається, що йому на все наплювати й розтерти. Не вірю, бо я вже переконався.

І тому то я питаю кожного робітника, який не є членом РЗТ: Чому ви не є ще членом Робітничого Запомогового Товариства?

Коли ви мені відповідаєте, що з тих чи інших причин, що не мали часу подумати, що були в тяжкому "безгрішному" стані, що ви не дбаєте, як заслабнете — то я вам не вірю.

Я вірю в одне: поки ви здоровий — дбайте про забезпечення себе на чорний день. Бо ні над ким та чорна година не висить так на кожному кроці, як над робітником.

3-го листопада наше Робітниче Запомогове Товариство обходиться семі роковини свого існування. І в той день кожний і кожна з вас повинні стати його членами!

Виннер, Ман. Старий член.

дає їм можливість яскравості творчості. Наприклад, Мільтон — автор "Втраченого і поверненого Раю" осліп до того, як написав цю надзвичайно сильну образами поему.

Душевні сліпі усвідомлюють, яке лихо спіткало їх і їх мучить неможливість пригадати забути образи.

Поведінка душевно-сліпих

так само відрізняється від поведінки інших сліпих. Тоді як звичайні сліпі чудово орієнтуються, мають порівнювати певні рухи і дії навіть без допомоги палиці /ходять по вулицях великих міст, душевно сліпі дуже погано орієнтуються навіть в тій кімнаті, де вони постійно мешкають. І безпорадно в ній блукають.

КАЛІЧИТЬ РОБІТНИКІВ ПРИ ПРАЦІ

Відвідуючи в шпиталі хорих членів РЗТ, бачу, що величезний процент тих українських робітників, що опинилися в шпиталі — це робітники покалічені: у фабриках, деках, на залізницях чи при інших роботах. Не говорю лише про членів РЗТ, але говорю про робітників загалом. Дуже мало знайдемо таких, що захорили якоюсь "природною" слабкістю. Ба навіть і ті слабкість, як ревматизм, простуда, сухоти і т. ін., коли почнеш розпитувати про причини — то знову таки побачиш, що причиною є умовини праці й життя.

Коли ви заглянете до вінницьких шпиталів: Дженерал, Сейнт Боніфейс, Місрекортія, Кінг Едвард, Вікторія, чи інших, то введи побачите українських робітників — покалічених і хорих. Але найбільше покалічених.

Розпитую одного працівника коло будови електровні в Севен Системі Фалс. Працює там коло п'яти соток робітників. Дрилюють і зривають камінь. Робота дуже небезпечна, калічить на порядку дня. Там і шпиталь є, в якому перев'язують побиті пальці на ногах чи руках і вигонять до роботи. Платять по 35 центів на годину, з того виділяють \$1.00 на день за харчі, потім на доктора, коли-ж ще купиш в компаніоніму скелет одні, а ще до того як через дощ кілька днів в місці не виробили — то цього тобі й не залишиться.

В одному лише Сейнт Боніфейс шпиталі з той місцевості є щось 16 покалічених робітників.

Ось лежить товариш Камін, вправ на ногу, зломив кість близько п'ятихвостки. Зробили операцію, зцементували ногу. Вже поверх два тижні лежить так нерухомо. А скільки ще прийдеться лежати? А як буде потім?

Такі питання турбують робітника. Бо, каже, деякі повинні ходити вже були з шпиталю, й

знову повертати, бо не позавоювалися рани... Рани! Скільки ж їх? Рани в ногах, а ще більш коло серця. Одного робітника вдарив у фабриці. Зрушило цілу нервову систему. Там де вдарило — загоділось, вже почав видороговувати, вийшов з шпиталю до дому, але потім знову пішов до шпиталю, бо біль дійшов до серця. І поступенно чав гангрену й згас. А потім ще не вірять, що він вмер від покалічення, ріжуть, дошукуються, може-б не заплатити компенсації.

І так на кожному кроці життя робітника в небезпечці. В лісі — лопачка, у фабриці — машина, на залізничі — залізця, в копальні — камінька. Вей вони чигають на голову, на ноги, на спину робітника.

А чому? Хіба вони такі злі? Ні, але такі умовини праці. Там ніхто не дбає про забезпечення робітника, там нагаїчати дбають про зиск капіталіста і гонять робітником, як худобину.

Чому ж робітник йде працювати? Мусить, бо хоче їсти, бо родина його хоче їсти. Мусить їсти, рвати, кидатися під наглядом формана, калічить себе і товариша.

Такі умовини. І проти них треба боритися. А боритися можна тільки організовано. Отже треба організуватися в трейд-юніоні, політичні й освітні організації.

Треба також ставати членами Робітничого Запомогового Товариства, бо воно дає робітникові допомогу в часі калічтві й слабкості, воно перше спінить йому з цю допомогу.

В семі роковини РЗТ, які святкуватимем 3-го листопада, ставайте членами Робітничого Запомогового Товариства!

Опику.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

С. ГОПНЕР ПІД ПРАПОРОМ СВІТОВОЇ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(Продовження.)

Ці й багато інших традицій протягом довгого часу не дозволяли комуністичним партіям стати міцно на ноги. Перелом настає після V. всесвітнього конгресу Комінтерну. На цій Конгресі в зв'язку зі смертю Володимира Ілліча, ленинзови та справи більшовизації партії надається виключної уваги. Наступний після конгресу V. поширений пленум Комінтерну (березень-квітень 1925 р.) опираючись докладні тези про більшовізацію Комінтерну.

Тези ці констатують яскравий зв'язок марксизму з ленинизмом, перелічують все те нове, що Ленін приніс в науку Маркса, і позначають теоретичні помилки, що мали місце в таборі комуністів.

У цих саме тезах подається ціла низка організаційних вказівок, вироблених на засадах досвідів старої більшовицької партії.

Однак, переведення в життя цих директив зустріло величезні перепони на своїм шляху в умовах воєнної Європи. Перш за все треба згадати, що ціла низка партій працює протягом низки років в умовах підпілля. Безупинний терор, поліцейські репресії, арешти й туси си-

стематично дезорганізують партійні організації. В умовах нелегального життя комуністичні партії Італії, Болгарії, Румунії, Югославії, Угорщини та Польщі.

На момент VI конгресу Комінтерну ціла третина складу італійської комуністичної партії опинилася у в'язниці. На Сході — в Китаю та Індонезії — щодо комуністів вживають подібні лютого фізичного винищування; в Японії та Кореї за привабливість до комунізму карують на смерть; в Індії за одну подорож до Москви виривають довгочасне ув'язнення.

Але є низка партій, що офіційно працюють легально, вірніше, напівлегально. До них належать, перш за все, комуністичні партії Німеччини, Франції, Англії та Америки. Однак, в цих умовах комуністам надзвичайно важко організувати роботу на підприємствах, бо отверте визнання себе за комуніста тягне за собою створення такої ворожої атмосфери, в якій робітникові надзвичайно важко лишатися на роботі. Фактично не можна говорити про повну легальність комуністичних партій, де-б там не було, умови їх роботи можна, в крайньому разі, назвати напівлегальними.

В таких країнах, як Польща та Німеччина, соціал-демократи не соромляться виказувати комуністів поліції. У Франції та Польщі створюються провокаційні осередки, що неправдиво називають себе комуністичними осередками, при чому деякі з них виступають під прапором троцькізму.

Зважаючи на все це, переведення в життя

реорганізації партій на базі фабрично-заводських осередків натрапляє на незлічимо труднощі. Тимчасом в період пом'я 1925-27 р.р. по всіх комуністичних партіях проводяться явну роботу щодо перебудови цих перепон і зміцнення пролетарської бази партії. VI конгрес Комінтерну міг уже констатувати, що в таких країнах, як Німеччина, Польща, Італія (в останній — зважаючи на важкі умови підпільної роботи) і Фінляндія є значні успіхи в парній організації заводських осередків; можна говорити й про деякі успіхи французької комуністичної партії, хоча в цій партії до нині вуличні осередки, тобто осередки поза підприємствами, ростуть значно успішніше, ніж осередки заводські.

Загалом майже всі партії Комінтерну розпочали діяльну перебудову всієї своєї роботи на принципі організації осередків по підприємствах.

Яке велике значіння має ця реорганізація, свідчать численні факти. Для досить нечисленної, та все-ж широко впливової англійської компартії, наприклад, заводські осередки відіграли виключно велику роль під час страйку гірників. На думку англійських товаришів, коли-б не ця база на підприємствах, то компартія не подістило-б так довго керувати згаданим страйком. Інший приклад того, яке величезне значіння мають заводські осередки, — це цікавий факт, що його розповідав представник Комуністичної Партії Італії на VI. поширеним пленумі БККІ. Виявляється, що, коли Комуністична

Партія Італії була ще легальною, і членів її не притягали до відповідальності за приналежність до компартії, то все таки до такої відповідальності притягли тих комуністів, що належали до заводських осередків. І коли партія запитала владу, чому переслідують комуністів, що належать до заводських осередків, то головний прокурор пояснив, що за законом італійської держави кожний громадянин має право бути членом першої-ліпшої політичної партії. Але держава не може погодитися на існування комуністичних заводських осередків, бо "заводські осередки компартії порушують основні державного ладу".

Таким чином, буржуазія прекрасно оцінила цю методу роботи. Італійську компартію, що працює в умовах фашистського терору, безперечно, було-б давно цілком або майже цілком знищено, коли-б вона не побудувала свою роботу на базі виробничих осередків.

Друге важливе завдання більшовізації компартії — це правильна постановка роботи в профспілках. Ми знаємо, що від часу II конгресу Комінтерну на ігнорування роботи в профспілках грішив "лівий" ухвал комунізму. Оскільки "лівий" ухвал зазнав у Комінтерні рішучої поразки, на роботу в профспілках усі секції Комінтерну звертають тепер значно більше уваги. Наслідком роботи комуністів у профспілках (особливо в Німеччині, Франції та Англії) є успішний розвиток лівого крила трейд-юніонного руху.

(Далі буде.)

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі й найновіші книжки: оповідання, повісті, романи, наукові, економічні, соціальні й ін.

У НАС Є:

Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;
Найновіші журнали в Радянській Україні;
Ріжні ноти для хорів і сольо-співів;
Ріжні музичні інструменти;
Перуки, м'яльонда, все потрібне для драмгуртків;
Грамфонні рекорди й грамо-фони.

Разом з книгарнею міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всі поради, виконує ріжні припорушення, пересилає гроші до старого краю, вибирає афідеїти, продає шифарти.

Обслуга ТОЧНА І ДЕШЕВА.

Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
600
INFORMATION & FINANCIAL BUREAU
600 Selkirk Ave., Winnipeg.

